

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Πλαίσιο συμμετοχής

Συστήνεται όπως οι δράσεις αναπτυχθούν σε ένα πλαίσιο προώθησης, γνωστοποίησης και εφαρμογής της πολιτικής για την πρόληψη και διαχείριση του σχολικού εκφοβισμού (γρπ11441, ημερ. 11/11/2020), προωθώντας παιδαγωγικές πρακτικές που επικεντρώνονται στο ζήτημα και καλλιεργούν την αρχή της μηδενικής ανοχής απέναντι στο φαινόμενο αυτό. Η βία στο σχολείο αποτελεί ένα διαχρονικό, παγκόσμιο, κοινωνικό φαινόμενο με επιπτώσεις σε πολλά επίπεδα, τόσο στη μαθησιακή διαδικασία όσο και στην ψυχική υγεία των μαθητών/μαθητριών. Η βία στο σχολείο προκαλεί ανασφάλεια και φόβο και συνεπάγεται την παραβίαση της αρχής των «ασφαλών σχολείων» και το δικαίωμα των μαθητών/μαθητριών να εκπαιδεύονται σε ένα ασφαλές, μη απειλητικό περιβάλλον. Η βία είναι πιθανόν να εκδηλωθεί με διάφορες μορφές όπως είναι ο σχολικός εκφοβισμός που αποτελεί μια μορφή κακοποίησης. Ο σχολικός εκφοβισμός αναγνωρίζεται ως ένα σημαντικό πρόβλημα και ως η πλέον διαδεδομένη μορφή επιθετικής συμπεριφοράς στο σχολικό πλαίσιο. Η εκφοβιστική συμπεριφορά καθίσταται απειλή για τη συναισθηματική ευημερία, τη μάθηση και την εκπαίδευση και λειτουργεί ως εμπόδιο στην επίτευξη των μαθησιακών στόχων, αλλά και ως μεταβλητή, η οποία επηρεάζει τη γενικότερη λειτουργία και την ποιότητα του περιβάλλοντος του σχολείου.

Σημειώνεται πως, για να έχουν μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα στην αλλαγή αντιλήψεων και συμπεριφορών, οι δράσεις θα πρέπει να αποτελούνται κυρίως από βιωματικές δραστηριότητες, με αλληλεπίδραση μεταξύ των συμμετεχόντων/συμμετεχουσών. Χρειάζεται, επίσης, να είναι επικεντρωμένες στο θέμα, με αρχική, ενδιάμεση και τελική αξιολόγηση, όπου είναι δυνατόν.

Υπενθυμίζεται ότι ο σκοπός της Εθνικής Στρατηγικής για την Πρόληψη και Διαχείριση της βίας στο Σχολείο είναι η προαγωγή και η διατήρηση ενός ασφαλούς και φιλικού σχολικού περιβάλλοντος για όλα τα μέλη της σχολικής κοινότητας, στο οποίο:

- I. Ο/Η κάθε μαθητής/μαθήτρια συμμετέχει ενεργά στη σχολική ζωή και την εκπαιδευτική διαδικασία, ανεξάρτητα από ιδιαιτερότητες που σχετίζονται με χαρακτηριστικά όπως είναι το φύλο, το χρώμα, η εμφάνιση, η εθνικότητα, η κοινότητα ή η θρησκευτική ομάδα, το καθεστώς παραμονής στη χώρα, η καταγωγή, οι θρησκευτικές ή άλλες πεποιθήσεις, η αναπηρία, η ηλικία, ο σεξουαλικός προσανατολισμός, η ταυτότητα φύλου, η γλώσσα, η προφορά, οι συνήθειες, το επάγγελμα των γονέων/κηδεμόνων, η κοινωνικοοικονομική κατάσταση ή η κουλτούρα (Υ.Π.Π., 2016).
- II. Ικανοποιούνται οι ανάγκες των μαθητών/μαθητριών για γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις ζωής.
- III. Προάγονται γνώσεις, στάσεις και δεξιότητες που διασφαλίζουν τη μηδενική ανοχή στη βία.
- IV. Προάγεται και προστατεύεται η σωματική και ψυχολογική ευημερία των μαθητών/μαθητριών και των εκπαιδευτικών.
- V. Εμπλέκεται η οικογένεια, η κοινότητα και η ευρύτερη πολιτεία στην ανάπτυξη και την εφαρμογή όλων των πολιτικών και προγραμμάτων του σχολείου, συμπεριλαμβανομένων αυτών που αφορούν στην προστασία των μαθητών/μαθητριών από κάθε μορφή βίας και που διδάσκουν στους/στις μαθητές/μαθήτριες να σέβονται το δικαίωμα των άλλων για προστασία από κάθε μορφή βίας.

Μεθοδολογία:

Είναι σημαντικό το κάθε σχολείο που θα λάβει μέρος στον διαγωνισμό να παρουσιάσει και να επεξηγήσει τη **διαδικασία** που ανέπτυξε και ακολούθησε για την υλοποίηση των δράσεων για την πρόληψη και διαχείριση του σχολικού εκφοβισμού, τεκμηριώνοντας τη συλλογική συμμετοχή εκπαιδευτικών, μαθητών/μαθητριών και άλλων μελών της σχολικής κοινότητας, καθώς και σχετικών φορέων. Η χαρτογράφηση της διαδικασίας που εφαρμόστηκε αποτυπώνεται με τη συμπλήρωση του σχετικού πίνακα (Παράρτημα Β). Επιπρόσθετα, το κάθε σχολείο θα πρέπει να υποβάλει το/τα τεκμήριο/α της δράσης του, δηλαδή το/τα έργο/α που έχει/ουν αναπτυχθεί, που μπορεί να έχει/ουν μία ή και περισσότερες μορφές από τις επιλογές που παρουσιάζονται πιο κάτω.

Τύπος και μορφή δράσεων:

Τα σχολεία θα πρέπει να υποβάλουν το τελικό αποτέλεσμα της δράσης που εφάρμοσαν, το/τα έργο/α δηλαδή που έχει/ουν αναπτυχθεί.

Η μορφή των δράσεων που θα μπορούσαν τα σχολεία να συμπεριλάβουν στην προώθηση των αρχών της πολιτικής για την πρόληψη και διαχείριση του σχολικού εκφοβισμού **είναι μία ή και περισσότερες από τις πιο κάτω:**

Μορφή δράσης	Κριτήρια
Δημιουργία βίντεο	Το βίντεο μπορεί να είναι ταινία μυθοπλασίας, ντοκιμαντέρ ή δημοσιογραφικό ρεπορτάζ. Η χρονική διάρκεια να μην ξεπερνά τα επτά λεπτά. Το αρχείο πρέπει να έχει τη μορφή mp4 ή mov.
Δημιουργία οπτικοακουστικού μηνύματος, κοινωνικού περιεχομένου	Η χρονική διάρκεια του οπτικοακουστικού μηνύματος δεν πρέπει να ξεπερνά το ένα λεπτό. Το αρχείο να παραδοθεί σε μορφή mp4 ή mov.
Δημιουργία μουσικού βιντεοκλίπ	Η χρονική διάρκεια του μουσικού βιντεοκλίπ να μην ξεπερνά τα τρία λεπτά. Το αρχείο να παραδοθεί σε μορφή mp4 ή mov.
Δημιουργία ραδιοφωνικού μηνύματος κοινωνικού περιεχομένου	Η χρονική διάρκεια του ραδιοφωνικού μηνύματος να μην ξεπερνά το ένα λεπτό. Το αρχείο να παραδοθεί σε μορφή mp3.
Δημιουργία θεατρικού δρώμενου	Διαδικασία επιλογής, δημιουργίας, παραγωγής, υλοποίησης, πραγματοποίησης θεατρικού δρώμενου, που σχετίζεται με θέματα πρόληψης και διαχείρισης του σχολικού εκφοβισμού.
Μαθητικό συνέδριο	Δράσεις που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο ενός μαθητικού συνεδρίου (π.χ. πρακτικά, εργαστήρια, παρουσίαση ερευνών, μαθητικές εκδόσεις κ.ά.)
Έρευνα	Σχεδιασμός, υλοποίηση, αξιολόγηση και αποτελέσματα έρευνας για θέματα πρόληψης και διαχείρισης του σχολικού εκφοβισμού στο σχολείο/στην κοινότητα/στην εκπαίδευση/στην κοινωνία γενικότερα.
Παρέμβαση στην κοινότητα	Δράσεις εμπλοκής της κοινότητας του σχολείου στο πλαίσιο της πρόληψης και διαχείρισης του σχολικού εκφοβισμού.

Προϋποθέσεις:

Το κάθε σχολείο που θα συμμετάσχει στον διαγωνισμό, θα πρέπει να εξασφαλίσει από προηγουμένως, για σκοπούς φωτογράφισης ή/και κινηματογράφησης μαθητών/μαθητριών, τη **γραπτή συγκατάθεση των γονέων/κηδεμόνων** των μαθητών/μαθητριών των οποίων τα πρόσωπα θα φαίνονται στο υλικό που θα επιλέξει να αποστείλει, ώστε αυτό να μπορεί να αξιοποιηθεί σε περίπτωση που αποφασιστεί η δημοσίευσή του. Τα έντυπα συγκατάθεσης των γονέων/κηδεμόνων θα πρέπει να αποθηκευτούν σε ψηφιακό περιβάλλον αποθήκευσης εγγράφων (Cloud Drive), π.χ. OneDrive, GoogleDrive, DropBox (σε μορφή zip file) στο σχολείο.

Κριτήρια αξιολόγησης:

Η Επιτροπή θα αξιολογήσει τη **διαδικασία** που ακολουθήθηκε στο πλαίσιο της/των δράσης/δράσεων προώθησης της πρόληψης και διαχείρισης του σχολικού εκφοβισμού, λαμβάνοντας υπόψη τα πιο κάτω κριτήρια:

- Σκοπός και στόχος δράσης/δράσεων.
- Διασύνδεση της/των δράσης/δράσεων με το ιδιαίτερο περιβάλλον της σχολικής μονάδας.
- Σύνδεση της/των δράσης/δράσεων με το Σχέδιο Αγωγής Υγείας και Πρόληψης της Παραβατικότητας ή/και το Ενιαίο Σχέδιο Βελτίωσης της Σχολικής Μονάδας.
- Περιγραφή δραστηριοτήτων που υλοποιήθηκαν (επισυνάπτονται σχετικά αποδεικτικά στοιχεία, π.χ. πρακτικά συνεδριών, φωτογραφικό υλικό, έγγραφα κ.λπ.).
- Ενεργός εμπλοκή των μαθητών/μαθητριών και συνεργασία με άλλες ομάδες (εκπαιδευτικούς, οικογένειες, μέλη της κοινότητας κ.λπ.) στον σχεδιασμό, υλοποίηση και αξιολόγηση της/των δράσης/δράσεων.
- Συνεργασία με υπηρεσίες και φορείς εκτός σχολείου για υλοποίηση της/των δράσης/δράσεων.
- Πόροι που αξιοποιήθηκαν (προσωπικό, χρήματα, μέσα-υλικά, χρόνος κ.λπ.).
- Πρωτοτυπία, επινοητικότητα και δημιουργικότητα δράσης/δράσεων.
- Αξιολόγηση της/των δράσης/δράσεων από το σχολείο («προστιθέμενη» αξία στο ιδιαίτερο περιβάλλον της σχολικής μονάδας, τελική εκτίμηση προόδου, αναστοχασμός).

Επιτροπή αξιολόγησης:

Για την αξιολόγηση των δράσεων θα συσταθεί Επιτροπή, την οποία θα απαρτίζουν εκπρόσωποι από τις πιο κάτω Υπηρεσίες/Υπουργεία:

- Παιδαγωγικό Ινστιτούτο-Παρατηρητήριο για τη Βία στο Σχολείο
- Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας, (εκπρόσωπος στο Συμβούλιο Εγκληματικότητας)
- Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως
- Γραφείο Επιτρόπου του Πολίτη

Αποτελέσματα αξιολόγησης:

Τα αποτελέσματα αξιολόγησης των δράσεων θα ανακοινωθούν μέσω σχετικής εγκυκλίου στην ιστοσελίδα του ΠΙ και θα αναρτηθούν στην ιστοσελίδα του ΠΑΒΙΣ. Η

απονομή των βραβείων θα πραγματοποιηθεί εντός του 2023, σε ειδική τελετή. Η ακριβής ημερομηνία και ο χώρος θα ανακοινωθούν αργότερα, με επιστολή που θα αποσταλεί στα σχολεία από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και συγκεκριμένα από τον Τομέα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Αντιεγκληματικής και Σωφρονιστικής Πολιτικής.

Σε κάθε σχολείο που θα βραβευθεί θα δοθεί χρηματικό ποσό ύψους €300. Το ποσό αυτό θα χρησιμοποιηθεί για πρωτοβουλίες και δράσεις που σχετίζονται με την πρόληψη της βίας και της νεανικής παραβατικότητας στο σχολείο, καθώς και την προαγωγή της ενεργού πολιτότητας. Σε κάθε σχολείο που θα εξασφαλίσει βραβείο ή έπαινο, θα απονεμηθεί τιμητική πλακέτα. Τα υπόλοιπα σχολεία που θα συμμετάσχουν στον διαγωνισμό θα λάβουν πιστοποιητικό συμμετοχής.

Προθεσμία υποβολής:

Τα ενδιαφερόμενα σχολεία μπορούν να υποβάλουν Δήλωση Συμμετοχής, αποστέλλοντας τα απαραίτητα έγγραφα και αρχεία (Παράρτημα Β) στην ηλεκτρονική διεύθυνση kalespraktikes@cyearn.pi.ac.cy από τις **24 Απριλίου μέχρι τις 26 Μαΐου 2023**.